

Sociaal Historisch Centrum voor Limburg
Stichting Maaslandse Monografieën
en
Regionaal Historisch Centrum Limburg

presenteren

Jaarboek SHCL 2006
en
Premieboek Maaslandse Monografieën 2006

Op zaterdag 11 november 2006 zullen het nieuwe jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg en het premieboek 2006 in de reeks Maaslandse Monografieën worden gepresenteerd. De bijeenkomst wordt gehouden in het auditorium van het Regionaal Historisch Centrum, St. Pieterstraat 7 te Maastricht. Vanaf 15.00 uur is er ontvangst; om 15.30 uur begint het programma.

Het premieboek 2006 is de handelsuitgave van het proefschrift van dr. Erwin Steegen, *Kleinhandel en stedelijke ontwikkeling. Het kramersambacht te Maastricht in de vroegmoderne tijd*. De auteur promoveerde in 2005 aan de Vrije Universiteit Brussel. Hij is thans verbonden aan het Regionaal Historisch Centrum Limburg.

Jaarboek 2006 van het SHCL, de *Studies over de Sociaal Economische Geschiedenis van Limburg*, is het 51^e deel in deze reeks. Naast artikelen over onder meer de Maastrichtse Berchmans Sociëteit, het Maastrichtse en Limburgse bioscoopwezen, en de zogenaamde streekverbetering in de jaren 1950, bevat het twee artikelen over Belgisch Limburg. Dries Lyna (Antwerpen) schrijft over 'Maastricht en *le champ migratoire* van de Belgisch-Limburgse steden, ca. 1700 – ca. 1850. Had de scheiding in 1839 invloed op de stedelijke invloedssferen?' en Leen Beyers (Leuven) over 'Opgroeien in de schaduw van de mijn. Integratie en identiteit van jonge Polen in Belgisch-Limburg tussen 1925 en 1955'.

Het verheugt ons daarom zeer te kunnen aankondigen dat de gouverneur van Belgisch-Limburg, Steve Stevaert, tevens lid van de Raad van Advies van de Maaslandse Monografieën, zich bereid heeft verklaard de eerste exemplaren van deze uitgaven in ontvangst te komen nemen.

De overhandiging zal worden voorafgegaan door twee korte voordrachten. Erwin Steegen zal spreken over: 'Maastrichtse winkeliers en het Belgisch-Limburgse achterland in het preïndustriële tijdperk: sociaal-economische interacties'. Naar aanleiding van het artikel van Leen Beyers (die helaas is verhinderd) zal Serge Langeweg een inleiding houden over: 'Integratie en identiteit van de Polen in de Limburgse mijngebieden: een vergelijking'. Bijgevoegd vindt u een korte toelichting door de sprekers.

Serge Langeweg is medewerker van Industrien te Kerkrade en tevens werkzaam bij het SHCL als promovendus van de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen van de Universiteit Maastricht.

De bijeenkomst zal worden afgesloten met een drankje.

Belangstellenden wordt verzocht zich aan te melden via het aanmeldingsformulier op www.shclimburg.nl of per telefoon 043-3284191.

Erwin Steegen

Maastrichtse winkeliers en het Belgisch-Limburgse achterland in het pre-industriële tijdperk: sociaal-economische interacties.

De crisis aan het einde van de zestiende eeuw had een nefaste uitwerking op de stedelijke productiesectoren. Wat volgde was een moeizame herstructurering van het economische landschap. In West-Europa maakten ingrijpende veranderingen in het consumentengedrag vanaf 1650 opgang. Deze ontwikkelingen aan de consumptiezijde, die in Maastricht door de aanwezigheid van een omvangrijk garnizoen werden versterkt, stelden de lokale economie in staat een nieuw elan te vinden. Van een economie gebaseerd op exportindustrie en lange afstandshandel verschoof het zwaartepunt naar de verkoop *en détail*, rechtstreeks aan consumenten. Met enige overdrijving zou je kunnen stellen dat Maastricht tussen 1650 en 1800 een consumptie- en winkelstad werd. De handel in consumptieartikelen richtte zich niet alleen op de binnenstedelijke klantenkring, maar bereikte ook consumenten buiten Maastricht. Bovendien bleek het begrip Maastrichtse winkelier erg relatief te zijn. Veel kleinhandelaren waren inwijkelingen, vaak afkomstig van het omliggende (thans ook Belgisch-Limburgse) achterland.

Serge Langeweg

Integratie en identiteit van de Polen in de Limburgse mijngebieden: een vergelijking

De expansie van de steenkolenmijnbouw in zowel Belgisch als Nederlands Limburg lokte in de jaren twintig groepen buitenlandse mijnwerkers naar beide provincies. Een belangrijke groep waren de Polen, die vanuit het Ruhrgebied, Noord-Frankrijk of rechtstreeks uit hun vaderland in de Limburgse mijngebieden arriveerden. Hoewel deze arbeidsmigratie voor velen een tijdelijk karakter kende, kozen anderen voor permanente vestiging in Limburg. Dit roept de vraag op welke factoren van invloed waren op het verloop van het vestigingsproces van deze nieuwkomers in de Limburgse samenleving, die gedurende het grootste deel van de twintigste eeuw aan beide zijde van de Nederlands-Belgische grens werd gedomineerd door de mijn. De vergelijking van de twee aangrenzende mijnbouwregio's maakt het mogelijk onderscheid te maken tussen algemene en voor het betreffende gebied specifieke factoren.